

ЗМІНА В ЗАКОНІ ПЕНСІЙ ДЛЯ СТАРИХ

ВАШИНГТОН. — На внесок сенатора Конеля сенат більшістю голосів змінив трохи теперішній закон старечих пенсій. Відтепер на пенсійний фонд буде виплачувати федеральна скарбниця дві третини, а стейтова одну третину. Та правдоподібно, що зміна на тім не закінчиться. В сенаті є така тенденція, щоб упростити виплату пенсій для старих, а теж піднести їх. Сенатор Лі подав був свій проект, на основі якого всі особи в Злучених Державах Америки, що переступили 60 рік життя, моглиб діставати по \$40 місячної пенсії. Той проект перепав 55 голосами проти 15. Та сенатор Більбо хоче внести на наради свій проект, що подібний до проекту Лія.

ДАЛЬШИЙ РОЗВИЙ СТРАЙКУ „ДОБЛЮ ПІ ЕЙ“

ВАШИНГТОН. — Предсідник Американської Федерації Праці, Вільям Грін, заявив, що А.Ф.П. не давала поклику до страйку в „Доблю Пі Ей“, але той страйк вцілості одобрює та підтримує. Бо на основі нового зарядження фахові робітники в „Доблю Пі Ей“ будуть діставати плату далеко ніжчу від юнійної. Грін говорить, що страйк не розв'язує цього питання, а його може розв'язати федеральний конгрес. Він апелює до президента, щоб той умішався до цієї справи.

ДАРУНОК БАГАЧА НАРОДОВІ

ВАШИНГТОН. — Американський мільонер Семюел Крес, що є власником ланцюха склепів, подарував американському народові свою колекцію дорожніх італійських образів та різьб. Образів є 375, а різьб 18. Вони представляють вартість 25 мільонів доларів.

ПРИГОДА ОДНОЇ ПАРИ НА СВІТОВІЙ ВИСТАВІ

НЮ ЙОРК. — Корнель Ретборн і його дружина хотіли злетіти на легкопаді з пригатованої до тої цілі вежі на Світовій Виставі в Ню Йорку, високої 250 стіп. Але по дорозі щось зіпсулось і вони завили на шнурках по середині дороги. Вони висіли п'ять годин, заки їх здійняли. Та це не відстрашило їх чергового дня знов купити білети й опуститись униз. Другим разом їм пішло гладко. Та пригода зробила їм велику рекламу, їх знимки опинились на сторінках усіх часописів; також зробила добру рекламу згаданій вежі, бо люди, замість застрашитись тим випадком, почали масово купувати білети і собі опуститись на легкопадах.

РОБЛЯТЬ ПРОЛОМ У ВСТУПАХ НА ВИСТАВУ

НЮ ЙОРК. — Занепокоєна малим числом відвідувачів корпорація Світової Вистави в Ню Йорку зробила перший пролом в обнижці цін вступу на виставу. Покищо рішено давати знижений вступ по 50 ц. усім групам, що виносять 500 осіб, або більше. Дехто догадується, що незадовго вступ обнижать для всіх.

З „КРИВАВОГО“ ГАРЛЯНУ

ГАРЛЯН (Кентокі). — Між вуглевими страйкерами і національною гвардією вивязалася стрілянина, внаслідок якої загинув один вуглекоп, а шість були ранені. Серед ранених знаходиться один старшина гвардії.

ПІДПИСАННЯ ЮНІЙНОЇ УГОДИ З ПІДЗЕМНИМИ ЗАЛІЗНИЦЯМИ

НЮ ЙОРК. — Між юніями і компаніями ньюйорських підземних залізниць „Бі Ем Ті“ і „Ай Ар Ті“, прийшло до підписання нової умови праці, що триватиме до червня 1941.

ЗАРЯД ШКІЛ ПРИЙМАЄ ОБНИЖКУ ПЛАТЕНЬ

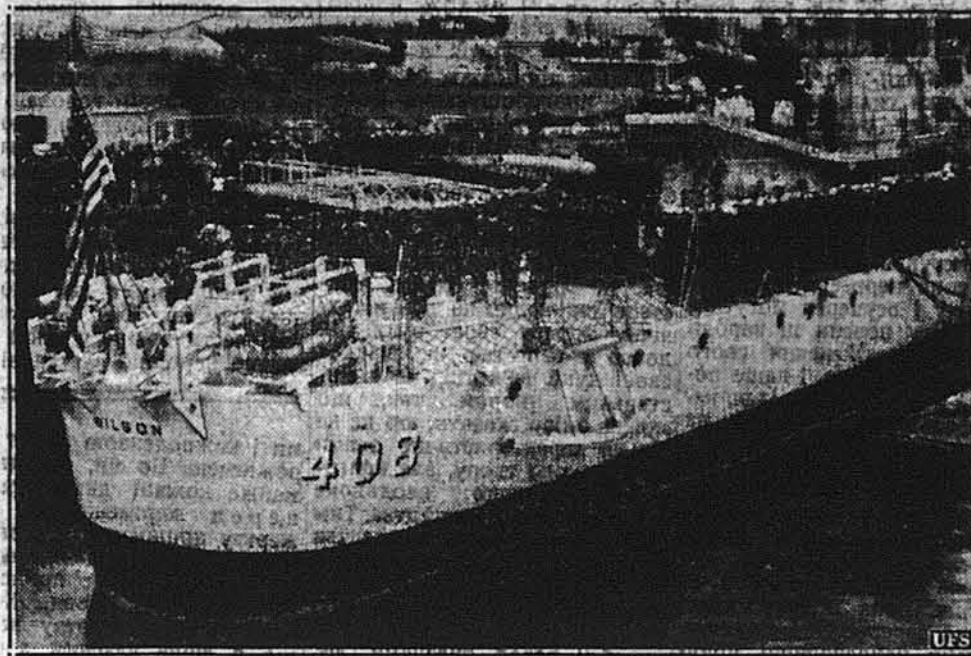
НЮ ЙОРК. — По довгих нарадах заряд ньюйорських шкіл прийшов до рішення, що ньюйорські вчителі, які заробляють по \$2,100 і більше, повинні згодитись на обнижку своїх платень та в той спосіб вирівняти недобір у шкільнім бюджеті. Хто більше дістає, повинен згодитись на більшу обнижку. Ті, що заробляють по \$10,000 і більше на рік, зазнали 15% обнижки своїх платень. Деякі вчителі протестують проти того.

ЗА РОЗБУДОВУ ДОМІВ

ВАШИНГТОН. — Перед економічним комітетом зізнавали два знавці в справах мешкальних домів, Лямберт і Екстайн, та сказали, що тепер держава фінансує лиш будови дуже дешевих мешкав, до \$5 місячно за одну кімнату, або досить дорогих, бо повище \$10 місячно за кімнату. Тимчасом в Америці є найбільше таких родин, що потребують кімнат між \$5 та \$10 місячно. Таких родин є 5 мільонів і для них ніхто не старається про домів.

ПІДОЗРІЛИЙ ВОГОНЬ НА КОРАБЛІ

НОРФОЛК (Вірджінія). — На військовій кораблі, носитель бойових кораблів „Рейнджер“, вибух загадковий вогонь і спалив його частину, а також деякі дорогі машини. Залога не може ніяк догадатися, звідки міг узятись цей вогонь.

НА СЛУЖБУ

Інший нищильник іде на службу маринарці Вуйка Сема в Бремертоні, Вашингтон. Головний квартирмейстер Ф. Г. Даненговер (наліво) підносить прапор, а це означає, що новозбудований „Вілсон“ є вже на службі. Адмірал Е. Б. Фенер, що стоїть за Даненговером, приглядається до церемонії.

ЛЕТУНСКА КАТАСТРОФА У ШВЕЦІЙ

Над військовим летовищем Лютонгед у полудневій Швеції впав з невідомих причин військовий літак і розбився. Два летуни згинули.

ЩЕ НЕ КІНЕЦЬ МІЖУСОБІЦЬ

У провінції Астурія, в Іспанії, ще далі нема спокою. Є там тисячі бунтівних вояків, що живуть по горах і як „мародери“ ширять неспокої.

ГЛЯДЯТЬ ЯК НА ЯРМО

У румунським сенаті критиковано румунсько-німецький торговельний договір. Кажали, що він нагадує румунам турецьке ярмо.

СОТІ РОКОВИНИ ФРАНЦУЗЬКИХ ЗАЛІЗНИЦЬ

Перед 100. роками вибудували у Франції перші чотири залізничні шляхи: Монпельє—Соте, Нім—Бокер, Париж—Версай і Мілюз—Тан. Одним з перших подорожніх був відомий французький письменник Віктор Гіго, який описав свої враження з першої їзди осьтак: „Я сидів у першому вагоні. Льокомотива посувалася передо мною зо страшним галасом, а великі червоні іскри падали на дерева і горбки. Ми минули з поїздом, що їхав до Брюсселя. Нема нічого страшнішого, як два поїзди в русі, що з собою минаються“.

НЕ ДІСТАВ МІСЦЯ НА ПОЇЗДІ, ДІСТАВ ВІДШКОДУВАННЯ

Адвокат Філіп Дейвис у Ню Йорку звів за залізницю Ню Йорк Сентрел за зворот \$2.80 за білет з Ню Йорку до Олбані та \$45 відшкодування за те, що він мусів цілу дорогу обходитися без сидження й стояти. Залізниця полагодила спір, що вже дійшов до вищого суду, заплативши Дейвисові \$232.89. Діставши гроші, Дейвис сказав: „Від тепер залізничці будуть обережніші при продажі білетів, не маючи місць. На мою думку, в таких випадках залізниця повинна дати пасажирові місце в Пулмані, поки звільниться для нього місце“.

ВЛОМ ДО ГРОБНИЦЬ

На цвинтарі у Малих Заліщиках, повіт Бучач, вломилася якісь вломники до гробниці родини графів Борковських. Злодії усунули плиту з гробниці, увійшли до нутра і тут розбили скляну домовину з тлінними останками. Що забрали, невідомо.

КАТЕХИЗМ МАРТИНА ЛЮТРА

З Ціріху повідомляють, що у швейцарській місцевості О-сія, в окрузі Шляйц, знайшли випадком у приватній бібліотечці перводрук великого катехизму Мартина Лютра. На примірнику дата 1529. Катехизм друкований в Ерфурті у Конрада Треффера.

ВІДБРАЛИ ДЕБІТ НІМЕЦЬКИМ ЧАСОПИСАМ

На просторі цілої Польщі відбрали дебіт усім німецьким часописам.

НОВИЙ ПІДРУЧНИК КОМУНІСТИЧНОЇ ПРОПАГАНДИ

У зв'язку з загостренням міжнародного положення по'явився заходом советських військових кол новий підручник комуністичної пропаганди для червоної армії в міліоновім накладі. В підручнику передруковано важніші уступи з творів Леніна, підібрані до теperішньої хвилини, статті провідника союзу безбожників Губельмана-Ярославського та статті головних советських публіцистів. Підручник подає напрямні комуністичної пропаганди советського уряду в червоній армії. В підручнику підкреслено яскраво виступи Леніна проти Німеччини.

СОВЕТСЬКИЙ РАСИЗМ ТА РУСИФІКАЦІЯ НІМЦІВ

На терені республіки надвожанських німців московська влада переводить безоглядну русифікацію. В останньому часі часопис „Комсомолец“ для німецької молоді почав появлятися московською мовою. На тлі русифікаторської акції бувають часті криваві сутички. В СССР щораз більше симпатій здобувають собі „расистівські“ клічки. На терені медичного інституту в Ташкенті ректорат і професори ставляться прихильно до теорії расизму.

САМОГУБСТВО БАТЬКА СЕМЕРО ДІТЕЙ

У Тернополі повісивсь у своєму мешканні при вул. Подільській Нижній 19, безробітний, 58-літній Манес Дерер, батько семеро дітей, з яких наймолодше має 7 літ. Причиною самогубства був розстрій нервів унаслідок безробіття впротязі двох літ.

КІНЬ УБИВ ЖІНКУ

У Коритниці, повіт Горохів, підчас давання паші коневі кінь копнув у черево жінку власника господарства, Олену Заловагу, що померла на місці.

КАНЦ. ГІТЛЕР ПИШЕ ДАЛІ „МАЙН КАМФ“

Французька преса пише, що канц. Гітлер задумує видати другу частину своєї книжки „Майн Кампф“ і збирає вже до неї матеріали. До Берхтесгадену запрошує канц. Гітлер професорів університету й економістів, тому, що у другій частині свого твору задумує обговорити різні проблеми.

ОСЕЛІ НА ДНІ ОЗЕРА

На території Кіргізької республіки в середній Азії потрапили водолази на дні озера Ісик-Кул на історичні оселі. Водолази витягнули на беріг декілька предметів щоденного вжитку як збанки, горщики і т. п. На основі дослідів знавців мистецтва стверджено, що знайдені предмети й оселі походять з VII, IX, та XIV. віку і знайшлися під водою тому, що обсуналися береги озера.

ВОЯК, ЩО ТВОРИВ ЦІЛУ АРМІЮ

У Ліхтенштайні помер 95-літній ветеран Андреас Клібер. Покійний був останнім вояком 58-особової армії, висланої 1866-го р. на поміч Австрії у війні з Німеччиною. Коли підписали мир, забули про маленького князівство і формально воно досі є у стані війни з Німеччиною. Але Гітлер навіть не дивиться на нього! Вернувшись додому, Клібер презентував колишню „збройну силу“ свого краю, а помер як останній і єдиний її представник.

СТВЕРДЖУЄ МАСОВІ АРЕШТИ УКРАЇНЦІВ У ПОЛЬЩІ

ЛОНДОН. — Варшавський кореспондент часопису „Ди Менчестер Гардієн“ подає, що в одні дні арештовано коло ста українців в одній тільки тернопільській окрузі. Приміщено їх покищо в тюрмі в Тернополі. При арештуванні не подавано ніяких причин. Тільки, як зазначає кореспондент, пірідові чинники виявляють, що це є в зв'язку „з німецькою пропагандою серед українців“, зокрема з якимсь маніфестом, що його передала радіова станція у Відні. Далі ті самі польські чинники подають, що серед польської людности на українських землях розкидувано летючки, в яких пишеться, що всі поляки, що живуть на тих землях, будуть з них вигнані, або вигублені, як тільки повстане незалежна українська держава. Кореспондент подає далі, що більшість українців, що давніше були прихильниками Гітлера, тепер від нього відхилились через трагедію з Карпатською Україною. Та ще є деякі, що навіть і тепер готові поперти Гітлера, хоч нема надії, щоб німецькі обіцянки могли стати дійсністю.

УКРАЇНЦІ ПРИ ПОЛЬЩІ, А НЕ ПРИ НІМЕЧЧИНІ

ГДІНІЯ (Польща). — Американський журналіст Вільям Філіп Симс, редактор від заграничних справ пресового концерну Скрипс-Говарда, відідавши Даниці і Гдиню та приглянувшись до польських демонстрацій, стверджує, що Гітлер обідає ціду польську націю. А навіть українців, каже він, між якими крутяться гітлерівські агітатори, рішені ділити свою долю з Польщею, а не з нацистами.

БРОДІЙ У ЗАКЛОПОТАННІ

ЛЬВІВ. — „Новий Час“, передаючи віроповіданчу заяву Андрія Бродія в мадярському парламенті, зазначає, що в тому місці промови, коли Бродій заявив, що він промовляє в імені цілого народу і полелів, упав багаторимний запит з лав опозиції: „Чи ваш мандат часом не перестарілий?“ Ось цими словами самих мадярів, пише „Новий Час“, найдосадніше оцінена роль А. Бродія та його групи тепер і в минулому.

БОЙКОТУЮТЬ НІМЕЦЬКІ ТОВАРИ

ВАРШАВА. — Польські людювці проголосили цілковитий бойкот німецьких товарів. Польські селяни, як пишуть газети, домагаються цілковитого зривання зносин з Німеччиною, розв'язання в Польщі всіх німецьких товариств, а також поділу між польських селян усіх земель, що їх власниками є німці. А польські лікарі рішили не вживати ліків німецького виробу, а тільки французькі й англійські.

ДАНИЦІ НІВІ ДАЛІ ЗБРОЮТЬСЯ

ВАРШАВА. — Польська преса далі розписується про те, що в Даниці ведуться великі приготування до війни, а зокрема збільшуються запаси зброї, яку довозять із Східних Прус.

ГІТЛЕР Є ПІД ВПЛИВОМ ЗЛИХ ПРОВІДНИКІВ

ВАРШАВА. — Так пише „Газета Польска“. Зазначає, що Гітлер утратив свій реалістичний зміст, який характеризував його попередні поступки. Тепер, пише газета, він надто окружений кар'єровитами і підхлібниками, щоб міг бачити правдивий стан. Одна тільки німецька армія знає добре військову силу Польщі й Франції й тому не хоче війни.

ПОЛЬЩА ВІДОЗВЕТЬСЯ ПЕРША

ПАРИЖ. — Американський кореспондент Г. Р. Нікербокер не дивиться надто чорно на події в Європі й не думає, що мусить прийти до війни. Вірить, що справа Даниці може бути полагоджена мирним шляхом та що перший крок у тому напрямі зробить Польща.

ЧОМУ ВИСЕЛЮЮТЬ З ТИРОЛЮ?

РИМ. — На те питання ще й досі годі правдиво відповісти. Але виглядає на таке, що виселення чужинців з провінції Болдано зв'язане зо шпідонажем. Тільки не можуть зрозуміти, чому це все діється так нагло й з такими прикроями для родин виселюваних. Із цього приходять до висновку, що тут іде про міжнародну ситуацію, а точніше про те, що такі заходи висуваються на війну. Тому і кажуть, що „щось висить у повітрі“.

СЛОВАЧЧИНА В ДОВГАХ

БРАТИСЛАВА. — Не добре з Словаччиною з фінансового й економічного боку. Це певне. Її бюджет виказує дефіцит на \$20,000,000. Тепер питання, з чого його покрити?

МОЛОДЬ НЕЗАДОВОЛЕНА

БРАТИСЛАВА. — Арештовано молодих словаків, що розкидували розкидки, звернені проти словацького уряду.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Наданою грошом три центи.		Three cents a copy	
One year	\$6.00	One year	\$6.00
Six months	\$3.25	Six months	\$3.25
Three months	\$1.75	Three months	\$1.75
Часо-а напівні (з англійською мовою):		Friday's issue (with Ukrainian Weekly):	
One year	\$2.00	One year	\$2.00
Six months	\$1.25	Six months	\$1.25

Тел. "Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016.
4-0807.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ДВА ЗАЯЦІ ЗА ОДНИМ МАХОМ

Певно не одному виглядає це дивним і незрозумілим, що Польща з одного боку вимагає від українців заяв вірності, а з другого, як такі заяви дістануться їм використати на міжнародному полі, заради ставити у сумнів їх щирість і вартість. А навіть виходить на таке, що чим більше є таких виявів лояльності до Польщі, тим сильнішим стає польський наступ на українське життя. Та вже найбільше нас здивувало те, що написала польська газета у зв'язку з тою лояльною заявою, яку зложив посол Целевич у формі інтерв'ю, даного кореспондентові "Юнайтед Прес". Отже, на думку польського політика з польської газети, посол Целевич зложив заяву вірності. Польщі перед американським кореспондентом на те, щоб рятувати українців в Америці, що то ніби під впливом Гітлера і скомпромітовани зв'язками з гітлерівцями. А Гітлер і гітлеризм, пише цей польський часопис, в Америці зненавиджені.

Нам здається, що таке писання не можна брати тільки за балаканину якогось польського півголова, а треба мати на увазі, що це діється в часі, коли Польща всіма засобами нищить український рух, де тільки може. „Справившись” на спілку з мадярами з українською загрозою з боку Карпатської України, Польща скріпила тепер терор на українських землях, а також посягнула і на українську імміграцію в Європі й в Америці. Вона використовує тепер її сприятливе міжнародне положення, затягнувши демократії до оборони Польщі. А для демократії не є важною Польща, а тільки Гітлер і Німеччина. Не з любови до Польщі йдуть вони її боронити, а з страху перед німецькою експанзією. Польща це добре знає. Тому і певна, що її не тільки будуть боронити, але ще допоможуть їй скріпитися. І ось це є той другий заяв, за яким Польща бігає, щоб його схопити. Діставши тепер сильних союзників, Польща хоче розправитися остаточно з українцями, вважаючи, що в такій ситуації, як теперішня, ніхто й пальцем не кивне на неї і за найбільші злочини, яких вона буде допускати над українцями. Бо все те вона робить ніби для скріплення своєї сили, для того, щоб могла поставити еventуально сильний опір Німеччині. Тим вона захоче себе тепер виправдувати, якщо хто навіть і захотів жадати щодо цього якогось виснаження. Що більше: Польща хоче ще спаралізувати і той український рух, який є в чужих краях, головню в демократіях, а який виявляє тут і там польські злочини супроти українців. Ось звідси беруться і такі писання, як те, що було в польській газеті про український рух в Америці, ніби скомпромітований гітлеризмом. Маючи демократії по своїм боці, хоче Польща, як бачимо, замкнути уста не тільки українцям під польським ярмом, але й тим, що живуть у демократичних краях і мають свободу слова. Ось так треба розуміти також і кампанію польської преси в Америці, яка постійно зв'язує український визвольний рух з Гітлером і Німеччиною.

Д-р Л. Мишуга.

ШЕВЧЕНКО І ЖІНКА

(Жінка в житті і творах поета).

(8)

Все те бачив і про все те Шевченко добре знав. Та сумна доля інших не застрашала його духа, не спинила його протесту проти гнету і визиску. Навпаки, він протестував у своїх творах проти насильства сильніше від кожного з тих поетів-письменників, а навіть сильніше від усіх них разом.

Наслідки цього були очевидні. В той день, коли заходами княжни Реніної й приятелів надано Шевченкові посаду в київський університет, його арештовано. Було це в Києві дня 5 квітня 1847 р. Негайно відвезено його з Києва до Петербурга і там розпочато над ним слідство. Та, сидючи в цитаделі, далеко від України і жидучи присуду, Шевченко не так журився тим, що з ним станеться, чи він помре на чужині, чи в Україні. Щодо цього то йому однаково, але не однаково йому:

Як Україну запілюю
Присплять...

У тієї тюрми складає він і такі чудові вірші як „ВЕЧІР”:

Садок вишневий коло хати,
Хрустін над вишнями гукають,
Плутають з плугами йадуть,
Співачка ідує дівчата,
А матері вечерять жидуть.

Сема вечеря коло хати,
Вечірня зорька встала,
Дочка вечерять подає,
А мати хоче научати,

Так соловейко не дає.
Поклада мати коло хати
Маленьких діточок своїх,
Сама заснула коло їх.
Затихло все. Тільки дівчата
Та соловейко не затих.

У тій же цитаделі оспівує він горе салдату, котрому панів забрав і знеслав його коханий Ганнусю, горе кріпака, котрий не може навіть одружитися без волі пана й окупу.

Він терпить за Україну і ще ззиває своїх братів:

Свою Україну любіть,
Любіть її... Во время люте,
В останню, тяжкую минуту,
За неї Господа моїть!

Шеф жандармів, граф Орлов, зробив на підставі слідства доклад, що Шевченко „складав українські вірші, сильно бунтарського змісту”, що „в них він плаче над поневоленою, беззаконною Україною, то вихвалює козацьку вольність за часів гетьманщини”, та що він через те „придбав собі між своїми земляками славу знаменитого українського письменника і тому то його вірші двічі шкідливі й небезпечні”. З улюбленими в Україні Шевченковими віршами, подає далі граф Орлов, могли зародитися в Україні і „вкоринитися переконання про збогадні гараздів часів гетьманщини, про те, що вернути оті часи було б щастям і що Україна могла б існувати як окрема держава”.

За те належало на Шевченка таку кару:

„Художника Шевченка, за складання бунтарських і у великій мірі непристойних віршів, як людину кріпкої будови тіла, вислати рядовим в Оренбурзький окремий корпус, з правом вислуги, поручивши властям, щоб пильно його берігли та щоб

СИЛА ІДЕІ І ЖЕРТВІ

(Винятки з слова митрополита А. Шептицького, виголошеного 18. червня 1939 р., з нагоди 40-вих роковин свого єпископства).

„Ми, люди, не живемо самим хлібом, як каже св. Письмо, тільки кожним словом, що походить від Бога. Ми, люди, такі дивні сотворіння, що кормимося світлом; більше, ніж хліб насущний, нашим кормом є ідеї, отже думки і твори умоу праці. На те вказує ціла людська природа. Людина більше горнеться до знання, ніж до заспокоєння потреб тіла, а через те ідеї можуть бути й бувають силою, що багатораз перевищує зброю матеріальну силу. Об ідеї розвивається в порох наймогутніша артилерія і всі здобутки мілітарної техніки, що і самі мають стільки сили, скільки дає їм якась ідея. Наше або може одне старше покоління було наочним свідком того, чим була в Європі сама ідея національної єдності Італії або Німеччини. Хоч ці ідеї були лише приступні для одного народу, вони перевірнули порядок світу і всупереч могутнім цього світу поведи ці народи до повного здійснення свого змісту. Ми й тепер, і наше покоління є свідками, як ідея, навіть фальшива, і сперта на фантастичних і нездійснених принципах марксизму, стає силою, що загрожують цілому світові світовою революцією. Як що люди переняли ідеями Євангелія, показалося би, яка безмірна сила міститься в Євангелії. Вона подала довгі століття переробляла людство, змінюючи найосновніші принципи суспільного й державного життя і ще далеко не виказала усієї своєї сили. Але і серед нашої суспільності ми можемо стверджувати, що шалена родина, яка перейнята християнським духом. Вона шалена і сильна силою ідеї, що перевищує всі злидні життя.”

„Якщо порівняємо різні сили, що бувають у людських справах і людстві — то мусимо ствердити, що з силою великої ідеї не можна нічого порівняти. Ідеї служать те, що довгими літами вважали наймогутнішою силою — наука. Ідеї служать те, що для матеріалістів є ідеалом — капітал, ідеями служать і озброєна матеріальна сила. Коли ці потуги служать великій ідеї, ділять з нею її могутність, коли обернуться проти великої ідеї, покажуться їм неміч. Наука, якої цілком є пізнання правди, сама собою може бути такою великою ідеєю, але не все воно так є. Наука з усіма її засобами може служити якимсь іншим чи вищим ідеям у людстві, може служити загальній культурі умовий чи матеріальній, може служити ідеям релігійним, ідеям патріотичним, може служити ідеям знищення або справедливий оборони своїх прав, себто ідеї несправедливої або справедливої війни. Матеріальні сили, як капітал, чи технічні зброєння, самі собою не є творчими силами, а навпаки, можуть бути, бувають, а навіть можна сказати, просто є силами знищення, що доводять людство до руїни. А передовсім матері-

яльна збройна сила, якщо не служить до справедливої оборони своїх прав, веде тільки до нищення, і не має ніякого творчого елементу. Тому здається не треба більше доказувати очевидної правди, що голення великої ідеї є для людства добром і для того може бути висловом вдячності. А коли ця ідея є найсвятішою та найвеличнішою наукою спасення, коли це наука любови ближнього, праці над собою, боротьби со злом — ця проповідь є і все буде цінним і великим скарбом та правдивим добром людей.

„Однак проповідь, ба навіть кожне проголошення великої ідеї є і з іншого огляду знаменитим висловом вдячності, бо з природи річи мусить бути мистецьким твором, а характеристичним знаменем мистецького твору те, що у ньому відбивається людська душа та людське серце. Мистець дає людям не тільки технічну виправу своєї руки. Як довго у свій твір не вкладає своєї душі, цей твір не є мистецьким твором, так, що можна сміло сказати, що це не тільки характеристичне знаменем мистецького твору, але найголовніше, якщо неоднораз правдиве знаменем мистецтва. Тим правдиві архитвори мистецтва трапляються до душі людей, що в них людина несвідомо відчуває ту душу, те серце, те життя, що в нього вложив мистець хоча б і перед тисячами літ. Мраморі Фідія чи Праксителя тим трапляються до душі, що в той мрамор вложена ця заворожена душа мистця. На скульптурах доньок Ніоби чи Лікоона стільки вложеного людського терпіння, що по тисячах літ ще знаходимо на мраморі сльозу, що свідчить про людське терпіння. Очевидно, мистецьким твором є не тільки твори малярства, скульптури чи поезії. Вся людська праця може бути й буває працею мистця, коли в ту працю людина вкладає свою душу. Хтож сумнівається, що такою мистецькою працею може бути праця лікаря й письменника й журналіста і адвоката й інженіра, одним словом праця кожної людини, що для людства, для свого народу, для людей серцем і душею працює і в свою працю вкладає серце і душу.

„Наша проповідь не була б проповіддю Євангелія, якби не відзначалася часом і тим мистецтвом над усіми мистецтвами — мистецтвом крові — мистецтвом жертви. Навіть тоді, коли ми грішники проповідуємо бездушно і без розуміння повторюємо слова Євангелія, самі ці слова є значені кров'ю, і в них не може не проявлятися жертва Голгофти, якою проповідь Христа закінчилася. І в бесіді священника бодай від часу до часу мусить проявитися, що він ученик Розп'ятого, що кожної днини придивляється оком віри на те, як з Христового хреста спливають потоки крові на землю, на бідне людство, розшарпане кривдами, ненавистя-

лювати! Бог дасть — це переміниться”.

„...пригадайте, що багато молилися за вас, що хоча вони віддалені від вас, але думають і пильнують за вас”.

А ці слова потіхи приходили до Шевченка в часі, про який він у листі до княжни висловлюється ось як:

„Давніше я дивився на природу оживлену і неживлену як на найдосконалішу картину, а тепер неначе очі перемінилися: ні ліній, ні барв, нічого не бачу. Невже це почування прегарного втрачене навки? А я так дорожив ним! Так пестив його!”

В кірзьких степах і над Аральним морем.

Це вже писав Шевченко з Орської кріпости, глухої пустині, яку кірзи називали „поганим місцем”. Тамтуди запропорено Шевченка. Ротний командант заявив поетові, що буде побитий різками, як тільки не буде повинувався приказам, себто, коли між іншим пробуватиме писати чи рисувати. Кинено його до смердячої хати між салдатів, що тільки знали про сороміщик розмовляти і співати. І так проходили дні на тім, що, як каже Шевченко, вели кожного дня на позорище „старого дурня муштрувати”. В таких обставинах Шевченко часами кривдко складав вірші й ховав їх за халлявою. В той спосіб заховався цілий цикл невольницьких пісень поета, які є архитворами української ліричної поезії. Вони повні туги за рідним краєм, повні таких тужливих акордів як отсей:

Сонце заходить, гори чорніють,
Підходить згине, поле німе,
Рідноту, люди, що блочили.
А я дивлюся і серцем дину

ЯК СТАВИТИСЬ ДО „ПРОСВІТИ”?

Ви там в Америці вже певно маєте відомості про те, як то було з останніми загальними зборами „Просвіти”. І певно у вас там є різні думки щодо цього, як є вони і тут між нами. Та я думаю, що ті спори такі закінчаються якимсь компромісом. Зачуваю, що новий голова, о. Дзєрович, по зборах зложив візиту секретареві соц. радикальної партії, пропонує йому „умову про непадіння”. Тепер найважливіше те, що польська влада не визнавала нового вибору. Значить, що фактично існує давній голова і давній уряд, що має за собою поважні промахи. Та польська влада не турбувалася промахами, а мабуть найбільше її діткнуло те, що секретарем став у новім головнім відділі Богдан Кравців, відомий націоналістичний діяч, котрий шойно недавно вийшов з польської слідчої тюрми „за політику”. Нові вибори відбулися певно десь під осянь, а до цього часу прийде певно між нами самими до якогось порозуміння, бо без такого як довго вести працю в такій загально народній установі як

ми і коженднею лютою вороженею. Бо ми, овіяченики, майже кожної днини стаємо перед жертвенником, щоб жертву приносити, а через те, щоб дивитися на те, як він за нас Жертву приносить, Жертву Своєї Крові, Жертву Своєї Слави, Жертву всього, що є лише власним добром. Тому, хоч і як у житті слабі бують наші чесноти, хоч як сильні бують наші пристрасті, і які глибокі наші упадки, наша проповідь і нехотючи і проти нашої волі мусить бути часом проповіддю кривавої жертви, а коли вона стає такою, то стає і твором того мистецтва, що брата своїх обіймає серцем, повним любови і готовим на кожну жертву.

„В останніх війнах держави творили те, що називали батальйонами смерті, себто відділи війська, до яких записувалися люди, готові кожної хвилини на кожного роду смерті, якої могла б вийти справа. Молоді люди з бомбою, притупленою до грудей, кидалися з літаків, щоб бомби бодай трохи давати напрям і нею з жертвою свого життя нищили ворожі позиції. І поміж нами, Християнами, є батальйони смерті, до яких віддавна запрошують передовсім вас, дорогі богослови. Бо при праці для Ісуса Христа є потрібна не раз жертва, і жертва країни, і жертва всього, і жертва навіть непередбачена, і якої потреби не можна було догадуватися.

„Провідь Євангелія навіть тоді, коли проповідник сам не записаний до батальйону смерті, і без його свідомості і без його волі мусить бути, або бодай часто буває то могутньою трубою Архангела, перед якої голосом гроби отворюються і мертві вертаються до життя. Євангелія — це сила, що життя дає. А щоб життя давати, мусить лущитися з жертвою власного життя”.

І. Г.

„Просвіта”. Та наші сестри і брати поза межами Рідного Краю могли б дуже допомогти „Просвіті” вийти з рижних кдопотів і непорозуміннь тим, що закупили б у неї трохи книжок, яких вона має на я-ких 50 тисяч доларів. Книжки добрі й надаються для приватних бібліотек і для товариств. Ось ті книжки найбільше завинили в тому, що „Просвіта” має коло сто тисяч доларів довгу. А його можна б легко позбутися, коли б ми ті книжки розкупили, та коли б наші читальні звернули „Просвіті” те, що вони довгують за одержані книжки. З „Просвітою”, як нашою найстаршою народною установою, і такою потрібною для нашого села, мусимо зробити порядок. І я певний, що так станеться. Але великого поступу не буде, коли разом з порядком не допоможемо „Просвіті” вийти з довгів.

„Просвіта” має більше як 360 тисяч членів, з яких 86,000 прибуло за останні три роки. Читальні має „Просвіта” 3,046 а ті читальні мають 1,475 власних домів, 199 у будові, а крім того є ще 32 будівельні площі. У бібліотеках читальні при читальнях є 156 оркестрів та 1,318 хорів. Читальні разом хорів оркестрів. Читальні разом з своїми хорами, оркестрами й аматорськими гуртками влаштували п'ятдесят і одну тисячу рижних імпрез (концертів, театральних вистав та академій) та 338 курсів для аналіфабетів, на яких навчилися писати і читати 4,365 осіб.

Ще перд 10 роками було на Волині і взагаді за Сокальським кордоном майже 600 „Просвіт”, які, щоправда, не були організаційно зв'язані з львівською централею, але стояли в зносинах із нею.

Польська влада всіх їх розв'язала та майже всі читальні на захід від Сяну. В останнім трилітті розв'язала влада взагалі одну філію і 135 читальні, із чого 104 в минулі роки. (Зате внесено 375 подань про нові читальні).

Треба взяти на увагу, що тепер є такий напрям „згорні”, щоб ліквідувати поволі якнайбільше українських товариств. До того служать не раз найсмішніші причини. Ось, наприклад, кидав грудками за польською вчителькою. Показалося, що той „хтось” є членом читальні „Просвіти”, отже розв'язано ту читальню. Таких, не раз дуже смішних причин, є сотки.

„Просвіта” — це загально українська організація, яка повинна єднати всі напрями й ідеологічні переконання. Є це цілком не політичне товариство, хоч його члени можуть належати до різних політичних партій. Кличем „Просвіти” мусить бути консолідація і цей клич мусить бути законом під час вибору головного відділу. Цей клич повинен власне під цю пору мати найбільше переконливе значіння, коли вороги ждуть лише на найменший претекст, щоб нам завдати смертельний удар.

І. Г.

ЩО ДЛЯ МЕНЕ ОЗНАЧАЄ ДЕМОКРАТІЯ?

Написав: Сидні Гилман.

(Заввага: Визначний провідник американських робітників, С. Гилман, приїхав до Злучених Держав з Литви. Після семилітнього побуту в Америці він був одним з основників юні краєвських робітників Америки (Амалгамейтед Клотинг Воркерс), якої головою він є до нині. Стаття Гилмана це п'ята з черги статей про демократію, які пишуть для Чужомовного Інформаційного Бюро визначні, вроджені тут і за границею американці. За думки, висловлені в статтях, відповідають лише їх авторі).

Хто з нас вродився в Європі і зазнав опресії, переслідування й диктаторського терору, може краще оцінити американську демократію, ніж хто інший. Для нас демократія означає не лише право на свободне висловлювання думки і право ділати так, як нам диктує наше сумління, але й право брати участь у формуванні кращого життя на світі. Якщо ми хочемо зберегти ці основні права, то мусимо робити так, щоб фізичні й умовні робітники мали працю й економічне забезпечення. Це можна зробити, але лише спільними силами всіх людей, що цінять і шанують свободу.

В Європі й Америці є люди, які працюють над постійним викликуванням расової ненависті й релігійної нетерпимості на те, щоб роздвоїти поступові сили і підірвати відпорність до спільного ворога і таким чином промостити дорогу диктатурі. Очевидно, що якщо до того дійшов, то прийшов би кінець демократії та її вільним інституціям.

Коли добре приглянемося, то можемо побачити, що нині в Америці є така велика потреба єдності народу, якої ще не було в нашій історії. Треба єдності для того, щоб громадою зломити штучно створені релігійні й расові ріжничі, які гамують оборону й розвиток амеріанської демократії. Я певний того, що Америка не піддасться диктаторській демагогії й об'єднаний нарід буде далі йти дорогою поступу, розв'язуючи щоденні життєві проблеми методами наших демократичних інституцій.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

В темний садочок на Україну.

І несеться думка поета з кірзьких степів в українське село, а:

Село у нашій Україні —
Неначе писанка: село
Зеленим газом поросло;
Цвітуть сади, біляють хати
А на горі стоїть палата
Неначе діво, а кругом
Широколістї тополі;
А там і ліс, і сік, і поле,
І сині гори за Дніпром...
Сам Бог витяг над селом!

І от у тому господньому селі в Україні живе княжна („КНЯЖНА”, 1847), який Господь дав волю і розум на світі, і красу дав, і серце чисте, а не дав жити. А їй так хотілось жити як ті люди, що любляться:

Хотілось любити
Хоч годочок, хоч часочок
На світ подивитися.

Але князь гуляка і пияниця, якжеж його любити, а це так:

Не весело на світі жити,
Коли нема кого любити.

Та дав Господь дожити княжні радости на світі:

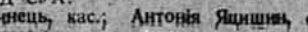
Узріть його, поцілувать
Своє єдине дитя,
І перший крик його почути!
О, діти, діти, діти!...
Велика Божа благодать!

Та:

Княжні тільки вміють
Принести дитину,
А годувать та доглядать
Не вміють княжні.

(Далі буде).

Гриби ростуть усе у вогких місцях,
тому мають вигляд парасолі.

ОПОЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ОБІЖНИК ДО ЧЛЕНИЦЬ.

На перших поконвенційних нарадах взято важливі точки, котрі були ухвалені на конвенції під розвагу і рішено повідомити відділи про них.

Перша точка: справа преси. Рішено через брак грошей у централі відложити сторінку, котра має виходити в „Амеріці“ під олів. Просимо відділи через літні місяці влаштувати підприємства на згадану ціль. Мусимо магі гроші в пресовім фонді, щоб розпочати видавництво нашої сторінки. Певно делегатки, котрі були на конвенції, здавали свої авіти і з них ви довідалися, що централі тепер буде мати 100 доларів місячно розходів, тому, що сама сторінка має коштувати 40 дол., 10 дол. редакторка, 30 дол. за домірку, а 20 дол. три секретарки. Просимо відділи взяти все під розвагу, і старатись якнайкраще прислати свої датки на пресовий фонд і утримання централі.

Відділи, котрі не задовольнили своєї згадки до централі за рік 1938 і 1939, просимо негайно вирішити довги.

Також просимо через літні місяці подумати і подати, щоб у Вашій місцевості відбулась вистава Українського Народного Мистецтва. Повідоміть головну управу на час, щоб Комітет Мистецтва міг вислати речі на призначене місце.

Напоминаємо відділи, щоб кореспонденцію і гроші при-

силали на таку адресу: Ukrainian National Women's League of America, Inc., 48 East 7th Street, New York, N. Y.

Відділи, котрі ще не попросили 50 центів за книжечки, просимо прислати гроші або марками.

У всіх справах організаційних просимо писати тільки до централі С. У. А.

Просимо прислати до централі адреси нововибраних урядниць у відділах.

Звіт конвенційний, звіт фінансовий, реферати і резолюції приготуватись в літніх місяцях і вишлемо до відділів.

Просимо не забувати про централю, а помагати нововибраному урядові повести нашу працю як слід на користь нашої організації і нашому народові взагалі.

За головну управу С. У. А.:

Аннета Кмеч, голова;
Олена Швед, писарка;
Гелен Мудрик, писарка.

Жебрак.

Прохожий: — Чому ви не працюєте, замість жебрати?

Жебрак: — Я сам вже про те думав, але не хочу займатись місце якомусь бідному батькові численної рідні.

Решта.

— Що ти сказав жінці, коли в суботу ти так пізно вернувся додому?

— Я сказав лиш „добрий вечір“, а вона реш-

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

На раненнях Січовинців. Будучи делегаткою на конвенцію Союзу Українок, осталась мені грошей на подорож, призначених відділом, \$5. Не бажаючи задержувати ту суму для себе, я вислала їх через Об'єднання на раненнях Січовинців Карпатської України. Анастасія Буги.

НЬО ЙОРК, Н. Й.

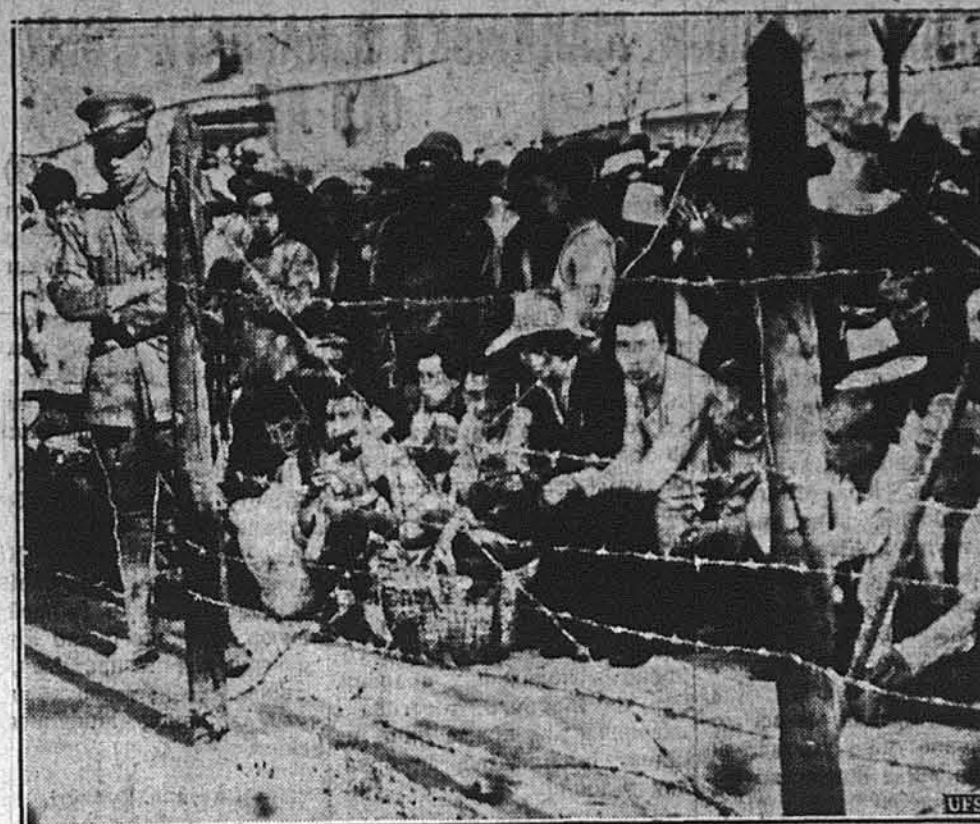
Жертви від Союзу Українок. Головна управа Союзу Українок Америки вислала через Об'єднання \$45 на народні цілі. Ця сума походить: \$40 від відділу С. У. А. ч. 19 у Байоні, Н. Дж., і є призначена по \$10 — на дівочу бурсу у Львові, дівочу бурсу в Празі, інвалідів, політичних в'язнів; \$5 від відділу С. У. А. ч. 39 у Трентоні призначені на сиротинище у Перемішілі. За головну управу Союзу Українок: Анета Кмеч.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ.

З ювілею на національну боротьбу. В неділю, 18 червня н. р., укр. прав. громада влаштувала в Омелінові Рекрутів з нагоди його 55-літнього ювілею уродні приємну несподіванку. В його несприятливих місцевих сестрич приготували в його домі машини обід та спосили чимало гостей. До Служби Божій, коли ювіляр прийшов додому, зборилися його пісню „Моя лана“, а о. М. Мостенський привітав ювіляра широким промовою.

Ювіляр був уже зворушений цією несподіванкою. Дікуючи привітанням за виявлену прихильність, він обіцяв іще більше працювати для свого народу. При кінці обіду забрав слово о. Мостенський і коротко змалював тяжке положення нашого народу під ріжними окупантами; зокрема згадав про героїську Карпатську Україну, раненнях Січовинців та утікачів, що потребують негайної допомоги. На закінчення всі присутні зложили свої жертви на національну боротьбу. Жертвували: О. Рекрут \$10; по \$1: Т. Стойко, І. Витязь, І. Крук, Л. Гумлак, Г. Луцька, Юлія Музичук, Степанія Саска, Ольга Андрець, Марія Надоржик, о. М. Мостенський, М. Фурманкевич, Л. Зубик, П. Накопінський, Ф. Луцька, П. Серединський, Антоніна Підгородська, Марія Луцька, Евдокія Олійник. Разом \$28. Гроші вислали через Об'єднання на призначену ціль.

Т. М.

НЕ ПЕРЕЙДЕШ!

В Токіо розпочалися переговори про блокаду британських і французьких концесій у Тієнціні, в Китаї. Тимчасом блокада триває далі. На світліні китайці за огорожею в Тієнціні, щоб дотриматися в концесію. Японські жовніри стережуть дотної забори.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІШІЙ ЦІННИК-КНИЖОК ДО: „СВОБОДА“, 81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

На вічу.

Перший: — Я припускаю, що бесідник на вашім вічу „заелектрикував“ публіку своєю промовою.

Другий: — Та де там! Він її загадував.

Професійна недуга.

Входить пацієнт до окуліста і каже:

— Пане докторе, я бачу щораз слабше.

— Чи ви здаєте собі справу, чому?

Пацієнт робить сумний жести:

— Така вже професія.

— Чим же ви є? кравець?

— Ні, ясновидець.

ШТУЧНІ РОЖІ.

Дорогі Родичи! Підписано, українська Галичина родом, виробляє гарні штучні рожі по казочно низькій ціні, бо за одного долара виснаго почують цілий дозень. Такі квіти — це правдива прикраса кожного українського дому і для української жінчини. Спробуйте, а не пожалуйте. Ціна: один долар в листі, а Вам вишлю поштою і сама оплатю пересилку. Мої квіти-рожі різняються від інших, бо це ручна робота. Вони тримаються добре більше як рік і гарно виглядають. Замовлення разом з грошми прошу вислати на адресу: PAULINA MITA, 138 E. 7th St., New York, N. Y. 159.

Даром зілья МІЛЕРТОН LAXATIVE

Мілертон є приємний і легкий до зажиття.

Мілертон дає найкращі успіхи, коли його вживається тільки в кожен день, а тоді зникається його або зараз перед нічним сном, або по вставанні рано.

Мілертон не виробляє привички. ОДНА ВЕЛИКА КОРОБКА 75¢

Містерн майже на цілий місяць.

Спеціальна Ювілейна Оферта

Ціни до 31. грудня 1939:

1 Package Millerton .75
2 " " 1.25
3 " " 1.75
6 " " 3.00

Ціни по 1. січня 1940:

1 Package Millerton 1.00
2 " " 1.50
3 " " 2.00
6 " " 3.50

Питайте за зільям Мілертон у вашій сусідній аптеці, а як там його не мають, то пишіть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. Box 628, Newark, N. J.

Single package not sent C.O.D. Small postage stamps acceptable. Лі ціни важливі лише при замовленні присто, з головного офісу.

ПОЗІР! ДЖЕРЗІ СІТІ І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

ВЕЛИКИЙ РІЧНИЙ ПІКНІК

уладжує ГРОМАДА УКРАЇНСЬКОЇ ГР.-КАТ. ПАРОХІЇ СВ. АП. ПЕТРА І ПАВЛА В ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж.

В НЕДІЛЮ, 16. ЛИПНЯ (JULY 16, 1939)

KENILWORTH, N. J. PATRYLOW'S GROVE PARK — MICHIGAN AVE. AND FAIRFIELD AVE. E.

Вступ до парку: для дорослих 50 цт., для дітей безплатно.

Танці і інші забави почнуться в годині 1:30 спол. До танцю гратиме знаменита оркестра під керівництвом п. Петра Філка.

Для анголі шановних громадян будуть стояти джінти босес (Jitney Buses) як слідує: Перший раз у год. 11:30 перед полуднем коло церкви Greebe and Sussex Sts., Долини міста; коло У. Н. Дому під ч. 181 Fleet St., Гора Міста. Другий раз у год. 12:30 пополудні, коли церкви на Долині міста і коло У. Н. Дому, Гора Міста і на Lafayette, Johnston Ave., коло стору С. Оуїславського під ч. 380. Третій раз у год. 1. спол. коло церкви Дола Міста і також коло У. Н. Дому, Гора Міста.

Direction by Auto: Pulaski Skyway to Junction past Newark Airport. Take road straight ahead Route 29, till Michigan Ave., on left side by George's Grove restaurant, then reaching Kenilworth, watch for Patrylow's Grove sign.

Шановні Громадяни! Українці і Українки! Сподівати належиться, що всі як один прибудете того дня на парохіальний Пікнік, на який Комітет усіх щиро і гарячо запрошує. Тому до побачення в дні 16. липня н. р. в Patrylow's Grove Park, Kenilworth, N. J. Комітет.

УВАГА! ТРЕНТОН І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

Заходом Укр. Правосл. Громади, Сестричтва, Хору „Бандурист“ і Братств влаштується

ШЕСТИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

В НЕДІЛЮ, 16. ЛИПНЯ (JULY) 1939, На фармі ЧУНКО, YARDVILLE, N. J.

ПОРЯДОК СВЯТА: 1. Полева Служба Божя і папихада за полуганх Героїв, при участі Вс. о. І. Савчука і парохя, Вс. о. П. Білоня. Початок у годині 11-їй пополуднем. 2. Виступ Козацького Хору з Філадельфії, під управою Степана Савчука і трентонського хору „Бандурист“. 3. Танцюристи виконують танці уладу Авраменка. 4. Промови визначних американських бесідників. Початок концерту в годині 4-їй пополудні. Забави з танцями до пізної ночі.

На не величаве Свято запрошуємо всіх місцевих громадян з Трентону та з околиць: Філадельфії, Брістола, Плейсборо, Кренбері, Ньюарк і ін. До танців гратиме оркестра з Філадельфії. На пікніку будуть добрі напички і смачні перекуски.

На випадок дощу Служба Божя та програма свята і забава відбудуться в павільоні, де є до розпоряджності гарний павільон. — У 10-їй год. рано будуть відомити машинами від сая до парку.

Дорогознав: Іхати на вул. Св. Бранд за Бордентави Ровд, там скрутити направо і їхати аж до Гровелл Ровд, тут скрутити вліво і за фармою Блюшніна на тій самій дорозі є фарма Чунка, де відбудеться свято. Комітет.

НЬОАРК, Н. ДЖ.

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОД. ДОМУ В НЬОАРКУ

відбудеться

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 16. ЛИПНЯ (JULY 16, 1939)

В ПАРКУ BADISHER VOLKSFEST-VEREIN, 123-145 MONTGOMERY AVENUE, IRVINGTON, N. J.

Початок у год. 2. зполудня.

Просимо всіх до численної участі. Оркестра першої класи. Дохід на У. Н. Дім. Вступ 35 ц.

Комітет Пікніку.

УВАГА! ТРОЙ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ТОВАРИСТВО ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, від. 52 Української Народної Помочі, відсвяткує

ДВАЦЯТЬП'ЯТІЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ

ПОЛУЧЕННЯ З ПІКНІКОМ

В НЕДІЛЮ, 16. ЛИПНЯ (JULY 16, 1939)

НА ПЛОЩІ ГРОМ. КОВАЛЬЧИКА В ТРОЙ, НЬО ЙОРК.

Товариство найширше запрошує українське громадянство з Трой, Вотервіл, Когоз, Голдсон, Амстердам і Пітсфілда на це торжество. На цьому ювілейному святі буде редактор Народного Слова, п. Матвій Хангога.

Членство згаданого Товариства поробило всі можливі старання, щоб забава в повні згадані день відбулася якнайкраще. За чесну і вповні задовільну забаву ручиться — Комітет Товариства.

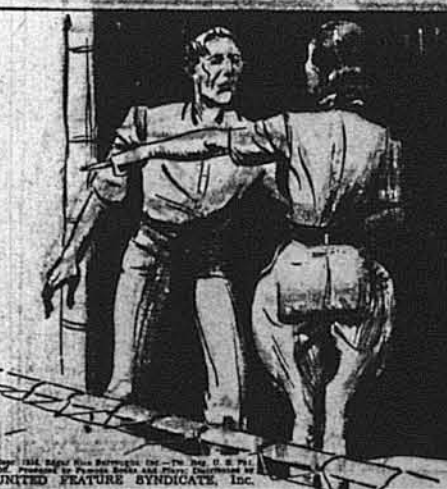
ТАРЗАН І СЛОНОЛЮДИ

Тін Трала підсунулась ближче до тремтливої дівчини. „Мовчи і не кричи!“ — ще раз перестеріг її Трала, а далі додав: „Я прийшов поговорити з тобою на розум. Ти не хочеш ціле своє життя провести в тій проклятій долині разом з чорними. А Спайк нас усіх туди провадить“.

Дівчина мовчала. Тоді Трала почав далі: „Кажу тобі, що він нас усіх туди провадить. Діставшись там, він задумує мене вбити, а тоді ти останешся вцілілою в його силі. Не буде кому тебе боронити. О, я знаю, що він це зробить. Він останній лайдак. Ти краще вітайся з мною, до Європи, до Парижу“.

Дівчина знала, що тепер о-ба опришки взаємно собі перешкоджали у залищаннях до неї. Як довго вони оба були разом, вона до певної міри була безпечна. Але колиб один із них десь пропав, то другий відразу дав би волю своїм ди-ким інстинктам. Тому вона твердо відповіла: „Забирайся звідси, бо закличу Спайка!“

Ця відповідь озлобила, а ще більше перелякала Трала і він миттю схопив рукою за горло дівчини. Дівчина коротко закричала, але зараз же замовкла, бо пальці нападника глибоко вілися їй у горло. Тепер Трала боявся випустити горло дівчини. Його пальці затискалися, а дівчина від тих стисків почала душитись.

ДОМИ НА ПРОДАЖ

КОЖНИЙ КУПАЄ ДІМ ТАМ, ДЕ Є ДОБРА І ШКОРА КОМУНІКАЦІЯ З ЦЕНТРОМ НЬО ЙОРКУ.

А ТАКИМ МІСЦЕМ Є

АСТОРІЯ, ДОНГ АПЕНД.

В Асторії маю до продажу нові модні муровані доми, один два і три фамільні. Є теж цинкний із крам-пінс, де можна узгодити власний бізнес, кейди, стейшенери або гро-серію-делікатесен. Ціни дуже при-ступні.

Є на продаж Бір Гарден і бітаний вибір гросерів і делікатесен шторів. По більшій інформації пишіть або зайдіть до:

MICHAEL GALLAN, 31-82 — 33rd St., Astoria, L. I. (near Broadway Station) Tel.: Ravenwood 8-9226.

Урядові години: рано від 10 до 12. Ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12. Ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

ЗАНЕДБАНИ ХРОНІЧНІ НЕДУГИ

доводять до безпотрібного терпіння. Аналіз крові, лучі „Екс“, аналіз сечі, медична екзамінація ПО НИЗЬКІЙ ЦІНІ

запевняють удачу діагнозу. Респираторні станні, „Гей фівер“, астма, клопоту відходової кишкки, пікура, залоз і нирок лікується модерними способами. — ПОРАДА ДАРОМ.

DR. DERUNA

128 East 86th St., New York City.

Кожного дня від 10—2 год. і від 4—9. У неділі від 10—2.

Особняк ждальня для жінок.

МИХАЙЛО КАНЮК

УКРАЇНСЬКИЙ ПОХОРОННИК

2321 W. CHICAGO AVE. CHICAGO, ILL.

Модерна каплиця. Добра обслуга. Ціни приступні для ВСІХ

Телефон: Armitage 4575

Тел. до дому: Seelye 0298.

МІРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжниць, як далеко позо-Ньюарком. Вразі потреби теле-фонуйте до нас. Обслуга шира і чепса. — Офіс:

383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5547

ІВАН БУНЬКО

Новий Український Ундертейкер

заряджує погребом по ціні так низькій, як \$150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 8th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150. Telephone: Orchard 4-8088.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В БРОНКС, БРООКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 165 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Melrose 5-6577